

staaer der: „Chefen for Hærens Artilleri leder Tilveiebringelsen og Prøvelsen af Søværnets Artillerimateriel“; der er slet ikke Tale om Marineministerens Overbestyrelse eller om, at det kun er en Deel af den omhandlede Virksomhed, der lægges i Artillerichefens Haand; det ene indbefatter en Heelhed, det andet en Deel; det ene bestemmer, at det er undergivet Marineministerens Ledelse, det andet indeholder Intetfomhelst herom; thi begge disse vigtige Bestemmelser ere udeladte. Det er saaledes paavisseligt, at der er en bestemt Forskjel tilstede. Jeg maa antage, at der maa være Vanskelighed for Thinget ved at vedtage Lovforslag, som staae i bestemt Uoverensstemmelse med hinanden. Hvad angaaer Lovforslaget om Hæren, har Thinget for Tiden ikke mere nogen Magt derover; det er slaaet fast; det er gaaet igjennem her ved 3die Behandling, og som Følge deraf forekommer det mig, at det Forslag, her foreligger med Hensyn til Marinens Organisation, maa rettes derefter, og at man altsaa nødvendig maa komme til at optage Bestemmelsen om Marineministerens Overbestyrelse og til „en Deel“, som der staaer i Lovforslaget om Hærens Organisation. Der er stillet et, om jeg saa maa sige, indtrængende Spørgsmaal fra den ærede Ordførers Side til mig, nemlig om jeg ikke vil erkjende, at Marinen ved flere Leiligheder har havt Brug for Raad af Landartilleriet i enkelte Retninger. Dette Spørgsmaal er blevet stillet paa en saadan Maade, at jeg maa ansee mig for tilsthyndet til at besvare det ligesaa aabent, og da siger jeg: So, ganske sikkert, men det er jo netop deri, at Grunden ligger til, at jeg er bleven tilsthyndet til at foreslaae, at netop denne ene Deel, Constructionen af Marinens Materiel, skulde gaae over til den tekniske Bestyrelse, som er underlagt Artillerichefen. Den Retning, hvori man har sølt Savn i Marinen, har nemlig udelukkende været den videnskabelige, og som Følge deraf har jeg sølt Anledning til at søge den Bestemmelse gennemført, at den videnskabelige Retning skulde være under Hærens Artilleries Ledelse; den Side af Uddannelsen derimod, der vedrører det Nautiske, den har der aldrig været Spørgsmaal om at henvende sig til Hæ-

rens Artilleri om. Hadde man gjort det, vilde man have svaret: Det er Noget, hvorom vi ikke have tilstrækkelig Kundskab, og hvor vi derfor ikke kunne give tilstrækkelige Raad. Saaledes staaer det, og som Følge deraf maa netop den naturlige Maade at ordne Forholdet paa være den, at den tekniske Deel, det vil sige den Deel af Artilleriet, som fordrer videnskabelig Indsigt, lægges i Hænderne paa dem, som have den tekniske Uddannelse og ere istand til i saa Henseende at raade over et bethdeligere Antal Kræfter, end vi ere istand til i Marinen, medens det er min Overbeviisning, at den nautiske Deel ikke uden Skade for Tjenesten kan tages ud af de Hænder, hvor fuldstændig Kundskab findes, og hvori den nu ligger. Det er paa en saadan Ordning, at mit Underændringsforslag gaaer ud. Naar den ærede Ordfører har talt om, at det var et Beviis paa den ringe Samvirken mellem Hæren og Flaaden, at der ikke var anstaaet de samme Haandvaaben til denne som til hiin, da maa jeg gjøre opmærksom paa, at Haandvaaben ikke ere Marinens Hovedvaaben, men derimod Hærens, og som Følge deraf har jeg som Marineminister anseet det for hensigtsmæssigt at fordrø 160,000 Rbd. alene til Anskaffelse af, hvad der er Hovedvaaben for Marinen. Det ærede Thing har kun bevilget 100,000 Rbd. og altsaa nedsat Beløbet til Hovedvaabenet meget bethdeligt; men under disse Forhold at ville fremkomme med fornøyet Begjæring om Anskaffelsen af et Divaaben, som kun har en ringe Betydning for Skibene, vilde jeg have anseet for at være aldeles usforvarligt. Vort Hovedvaaben er Ranonerne, vort Divaaben Haandvaabnene; vi trænge til de Første i høi Grad; vi have søgt at opnaae Midler til Anskaffelse deraf, og vi have opnaaet dette til en vis Grad ved Thingets Beredvillighed; men at gaae videre for at tilfredsstille den Genheds- og Lighedstanke, som man bestandig bestræber sig for paa alle Maader at fremme, vil jeg ansee for at være en fuldstændig Utting. I det Hele maa jeg gjøre opmærksom paa, at Anskaffelsen af Haandvaaben ifølge mit Forslag netop vil blive lagt i Hænderne paa Artilleriets Chef, og herved vil jo netop den Tanke være gennemført, som man tilsigter. Det er samtidigt